

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Trygghetsutredningens betänkande Ökad trygghet för hotade och förföljda personer (SOU 2015:69)

Finansdepartementets dnr Fi2015/3601

Försäkringskassans synpunkter

Betänkandet innehåller välgrundade förslag inom ett mycket angeläget område. En person som lever i en vardag där hen är förföljd och hotad, lever ett liv som är inskränkt till följd av en annan persons oacceptabla beteende. Utredningens förslag ger ytterligare byggstenar för att skapa ett bra skydd och Försäkringskassan tillstyrker därför förslagen.

Försäkringskassan vill dock lämna följande allmänna synpunkter.

Förslaget om en primär sekretessregel är viktigt och kommer att bidra till en enklare och säkrare hantering av sekretessen i de aktuella frågorna. Det är enligt Försäkringskassans uppfattning mycket angeläget att förslaget genomförs. Tillsammans med förslaget om ändrade forumregler kan den primära sekretessregeln förväntas leda till att situationen för de utsatta förbättras på ett mycket påtagligt sätt.

Försäkringskassan delar utredningens uppfattning att frågan om partsinsyn är mycket angelägen att utreda och vill understryka vikten av att frågan utreds separat.

Partsinsynen är en av de viktigaste delarna av den enskildes möjlighet att kontrollera och påverka sitt ärende. Den utgör ett komplement till tryckfrihetsförordningens regler om rätten att ta del av allmän handling och lagstiftaren har ansett den så viktig att den endast kan inskränkas vid några få undantag. Dessvärre innebär detta att människor som utsätter andra för hot har en möjlighet att få tillgång till uppgifter de inte kan få tillgång till om de inte är part. Försäkringskassan administrerar förmånen underhållsstöd. I dessa ärenden förekommer det att parterna är oense och inte sällan vill den ene parten inte att dennes nya adress eller liknande ska komma till den andre partens kännedom. Ibland förekommer att den ene har någon form av skyddade uppgifter men problemet med hot finns med redan innan ett sekretesskydd har kommit till. Försäkringskassan anser att det är angeläget att i dessa situationer kunna ge ett bättre skydd till de som är utsatta. Som betänkandet beskriver är rättsläget oklart men det finns domar där man i det enskilda fallet har bedömt att sådant som inte är direkt kopplat till saken kan undantas från partsinsynen (se t.ex.

Kammarrätten i Stockholms dom 15 april 2014 i mål nr 1761-14). Det finns alltså ett stort behov av att denna fråga utreds och att man då inte enbart tar hänsyn till situationen då en part har en sekretessmarkering eller skyddad identitet, utan även till den situation som råder innan hoten når så långt att de har lett till någon åtgärd i sekretessfrågan.

Eftersom förslagen kommer att kräva anpassningar av våra it-system samt att vi informerar och utbildar våra medarbetare är det viktigt att vi snabbt får besked om förslagen ska träda i kraft vid den tidpunkt utredningen föreslagit.

Beslut i detta yttrande har fattats av rättschefen Eva Nordqvist i närvaro av verksjuristen Mikael Mayer, den senare som föredragande.

Eva Nordqvist

Mikael Mayer